

«Затверджую»

Завідувач кафедри _____
/ _____ / « _____ » _____ 20__ р.

Розробник силабусу

к.т.н., доц. Василенко Л.О. / _____



СИЛАБУС

Екологічна експертиза та інспектування Екологічна експертиза та інспектування

1) Шифр за ОПП: ОК 23
2) Навчальний рік: 2021/2022
3) Освітній рівень: перший рівень вищої освіти (бакалавр)
4) Форма навчання: денна, заочна, дуальна, дистанційна, змішана
5) Галузь знань: 18 ВИРОБНИЦТВО ТА ТЕХНОЛОГІЇ
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 183 Технології захисту навколишнього середовища
8) Статус освітньої компоненти: (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова
9) Семестр: 7
10) Контактні дані викладача: доц., к.т.н. Василенко Л.О., корпоративна адреса електронної пошти: vasylenko.lo@knuba.edu.ua ; тел.: + 093-543-26-84 сторінка викладача на сайті КНУБА: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=38529
11) Мова навчання: українська
12) Пререквізити: «Основи промислової екології», «Фоновий екологічний моніторинг», «Нормування антропогенного навантаження на природне середовище», «Екологічна безпека технологій виробництва», «Технології захисту водних ресурсів», «Сучасні методи контролю параметрів об'єктів довкілля».
13) Мета курсу: формування сучасного екологічного світогляду, розуміння необхідності запровадження екологічно спрямованої господарської діяльності, надання майбутнім фахівцям теоретичних знань та практичних навичок з планування та порядку проведення екологічних інспекторських перевірок та прийняття відповідних рішень та інших заходів щодо забезпечення екологічної безпеки довкілля та ефективного природокористування.
14) Результати навчання:

Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на компетентності
ПР01. Знати сучасні теорії, підходи, принципи екологічної політики, фундаментальні положення з біології, хімії, фізики, математики, біотехнології та фахових і прикладних інженерно-технологічних дисциплін для моделювання та вирішення конкретних природозахисних задач у виробничій сфері..	Дискусія, обговорення під час занять, тематичне дослідження, доповідь	Лекційні та практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК02 ЗК05 ЗК07 ФК01 ФК08 ФК09
ПР10. Вміти застосувати знання з контролю та оцінювання стану забруднення і промислових викидів, з аналізу динаміки їх зміни в залежності від умов та технологій очищення компонентів.	Дискусія, обговорення під час занять, тематичне дослідження, доповідь	Лекційні та практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК02 ЗК05 ЗК07 ФК01 ФК08 ФК09
ПР11. Вміти застосувати знання з вибору та обґрунтування методів та технологій збирання, сортування, зберігання, транспортування, видалення, знешкодження і переробки відходів виробництва й споживання; оцінювати їх вплив на якісний стан об'єктів довкілля та умови проживання і безпеку людей.	Дискусія, обговорення під час занять, тематичне дослідження, доповідь	Лекційні та практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК02 ЗК05 ЗК07 ФК01 ФК08 ФК09
ПР13. Вміти застосовувати основні закономірності безпечних, ресурсоефективних і екологічно дружніх технологій в управлінні природоохоронною діяльністю, в тому числі, через системи екологічного керування відповідно міжнародним стандартам	Дискусія, обговорення під час занять, тематичне дослідження, доповідь	Лекційні та практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК02 ЗК05 ЗК07 ФК01 ФК08 ФК09

ПР14. Вміти обґрунтувати ступінь відповідності наявних або прогнозованих екологічних умов завданням захисту, збереження та відновлення навколишнього середовища	Дискусія, обговорення під час занять, тематичне дослідження, доповідь	Лекційні та практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК02 ЗК05 ЗК07 ФК01 ФК08
--	---	-------------------------------	---

15) Структура курсу:

Лекції, год	Практичне заняття, год	Лабораторні заняття, год	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
40	30	-	1	1	екзамен
Сума годин:				180	
Загальна кількість кредитів ECTS:				6	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				70(2,5)	

16) Зміст: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції:

Змістовний модуль 1. Природокористування та екологічна експертиза

Тема 1. Вступ. Загальні поняття екоменеджменту України. Природокористування та екологічна експертиза. Історичні аспекти розвитку понять ISO та EMAS. Міжнародний підхід до екологічного менеджменту

Тема 2 Основні принципи й елементи системи екологічного менеджменту (EMS). Сутність понять "управління" та "менеджмент". Об'єкт і предмет екологічного менеджменту України. Концепція запровадження екологічного менеджменту та аудиту в Україні. Системний підхід у дослідженні екологічного менеджменту.

Тема 3. . Серія міжнародних стандартів систем екологічного менеджменту Історія і розвиток

Тема 4 Системи управління навколишнім (ISO 14001). Склад і опис елементів ISO 14001, основні вказівки щодо їхнього застосування Впровадження і функціонування. Організаційна структура і відповідальність.

Послідовність проведення екологічного аудиту

Висновки

Змістовний модуль 2. Методологія сучасного екологічного аудиту.

Тема 5. . Концепція запровадження екологічного аудиту в Україні: сфера дії екоаудиту. Екоаудит в сучасній економіці України Методологія сучасного екологічного аудиту

Тема 6. Правове регулювання екологічного аудиту Сфери проведення екологічного аудиту. Форми екологічного аудиту Внутрішній та зовнішній екологічний аудит Вимоги до виконавця екологічного аудиту

Тема 7 Права та обов'язки замовника екологічного аудиту Права та обов'язки виконавця екологічного аудиту. Порядок проведення екологічного аудиту. Міжнародне співробітництво в галузі екологічного аудиту

Висновки.

Змістовний модуль 3. Екологічна інспекція

Тема 8. Екологічна інспекція. Основні цілі та принципи екологічної інспекції. Форми види екологічної інспекції. Державна екологічна інспекція. Громадська екологічна інспекція. Відповідальність за порушення порядку проведення інспектування та прав його суб'єктів Порядок та форми залучення до адміністративної відповідальності порушників природоохоронного законодавства

Тема 9 Порядок організації та проведення екологічного інспектування Планування та підготовка до інспекторських перевірок

Змістовний модуль 4 Практичні заняття.

Тема 1 Нормативно-правовий комплекс управління охороною довкілля. Види юридичної відповідальності за порушення природоохоронного законодавства.

Тема 2. Структура курівництва Державною екологічною інспекцією. Обов'язки та права державних інспекторів з охорони навколишнього природного середовища.

Тема 3 Методологічні принципи формування еколого-економічної оцінки природно-ресурсного потенціалу. Принципи визначення плати за природні ресурси. Проблема відходів і техногенних джерел сировини.

Тема 4. Практичні рекомендації щодо застосування адміністративних санкцій до порушників природоохоронного законодавства.

Лабораторні роботи:

Тема 1 Складання протоколу про адміністративне правопорушення

Тема 2 Інспектування об'єктів з питань охорони атмосферного повітря. Екологічне інспектування водоохоронної діяльності на підприємстві Інспекторська перевірка об'єкта з питань утворення, розміщення, видалення та знешкодження відходів.

Курсовий проект/курсова робота/РГР/Контрольна робота: курсова робота.

Самостійна робота (теми):

Тема 1. Ситуаційні завдання природоохоронного інспектування в межах робочої програми. Процедура ОВНС

Тема 2. Ознайомлення з документами природоохоронного інспектування

17) Основна література:

1. Закон України про оцінку впливу на довкілля (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 29, ст.315) http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T172059.html
2. Екологічна експертиза Василенко Л.О., Жукова О.Г. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Екологічна експертиза» для студентів спеціальності 101 «Екологія» К.:КНУБА, 2018. – 18с
3. Зацеркляний, М. М. Процеси захисту навколишнього середовища : підручник / М. М. Зацеркляний, О. М. Зацеркляний, Т. Б. Столевич ; Одес. нац. акад. харч. технологій. - Одеса : Фенікс, 2017. - 454 с. : табл., рис. - Бібліогр.: с. 452- 453. - ISBN 978-966-928-173-9.
4. Технології обробки та моделювання екологічної та економічної інформації / [В. Б. Мокін, А.В. Поплавський, А. Р. Яцолт, М. П. Боцула].—Електронний навчальний посібник. –Вінниця: ВНТУ, 2015. –130с.
5. Басманов, Є.І. Екологічна безпека та природоохоронне інспектування. Природоохоронне інспектування: навч. посіб. / Є.І. Басманов, В.М. Ісаєнко, В.М. Криворотько. – К.: НАУ, 2007. – 384 с.
6. Солодкий, В.Д. Природоохоронне інспектування: навч. посіб. / В.Д. Солодкий. – Чернівці: Зелена Буковина, 2007. – 396 с.
7. Нехорошков, В.П. Природоохоронне інспектування: навч. посіб. / В.П. Нехорошков. - Одеса: Одеська держ. акад. холоду, 2011 – 156 с.
8. Сівак, В.К. Природоохоронне інспектування: навч. посіб. / В.К. Сівак, О.М. Данілова. - 2-е вид., перероб. і доп. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. – 168 с.

18) Додаткові джерела:

9. . Свояк, Н.І. Природоохоронне інспектування: практикум. / Н.І. Свояк. - Черкаси: ТОВ «Маклаут», 2009. - 262 с.
10. .Василенко Л.О. Екологічна експертиза. Система екологічного аудиту. Методичні рекомендації до практичних занять для студентів напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища і збалансоване природокористування» КНУБА 2010
11. ДБН В.2.5-75:2013. Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування..
12. ДБН В.2.5-64:2012. Внутрішній водопровід та каналізація. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво.
13. ДСТУ 2569-94. Водопостачання і каналізація. Терміни і визначення.
14. ДСТУ 3041-95. Система стандартів у галузі охорони навколишнього середовища та раціонального використання ресурсів. Гідросфера. Використання і охорона води. Терміни та визначення.
15. ДСТУ 3013-95. Система стандартів у галузі охорони навколишнього середовища та раціонального використання ресурсів. Гідросфера. Правила контролю за відведенням дощових і снігових стічних вод з територій міст і промислових підприємств.

Інформаційні ресурси

16. . <http://library.knuba.edu.ua/>
17. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського / [Електронний ресурс] .– Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
18. . Міністерство енергетики та захисту довкілля: <https://menr.gov.ua/>
19. Міністерство енергетики та захисту довкілля : Вивчення та раціональне використання надр: <https://menr.gov.ua/timeline/Vivchennya-ta-racionalne-vikoristannya->

nadr.html

20. Прохождение экологической экспертизы в составе комплексной на основании http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP110560.html (для об'єктів, що становлять підвищену ядерну та радіаційну небезпеку, і тих, щодо яких проводиться оцінка їх впливу на навколишнє природне середовище, - 90 календарних днів згідно п.14 Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи;)

21. . Разработка инвентаризации источников выбросов в атмосферный воздух на основе материалов ОБНС на основании http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG597.html

22. . Разработка документов обосновывающих объемы выбросов для получения разрешения на выбросы в атмосферу на основании <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0341-06> (ст.9 ЗУ "ОВД" п. 9. Висновок з оцінки впливу на довкілля та інші результати оцінки впливу на довкілля протягом п'яти років з дня прийняття рішення про провадження планованої діяльності можуть бути використані для отримання інших документів дозвільного характеру, передбачених законодавством.

23. Закон України "Про регулювання містобудівної діяльності" http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T113038.html

24. «Про архітектурну діяльність» http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T990687.html

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання																Підсумкове тестування	Сума балів
Теоретична складова									Практична складова								
<i>T</i> <i>1</i>	<i>T</i> <i>2</i>	<i>T</i> <i>3</i>	<i>T</i> <i>4</i>	<i>T</i> <i>5</i>	<i>T</i> <i>6</i>	<i>T</i> <i>7</i>	<i>T</i> <i>8</i>	<i>T</i> <i>9</i>	<i>ПЗ-1</i>	<i>ПЗ</i> <i>2</i>	<i>ПЗ</i> <i>3</i>	<i>ПЗ</i> <i>4</i>	<i>ЛР</i> <i>1</i>	<i>ЛР</i> <i>2</i>	К, смр		
2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	10	5	5	4	2		50	100

21) Умови допуску до підсумкового контролю:

Умовою допуску студента до екзамену є мінімальна сума балів, яку студент повинен набрати у разі виконання всіх елементів модулів.

Студент, який отримав протягом семестру не менше 60 балів, за його бажанням, може бути звільненим від семестрового екзамену.

Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Студент, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання екзамену.

Студент, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Студент має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

183	Технології захисту навколишнього середовища	Сторінка 8 з 8
-----	---	-------------------

22) Політика щодо академічної доброчесності:

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни Microsoft temcshttp: <http://org2.knuba.edu.ua/>